

De kräver ändrad lagstiftning

Många vanvårdade på barnhem utan ersättning

Trots upprepad misshandel, övergrepp och kränkningar så har Ersättningsnämnden hittills avslagit över 40 procent av ansökningarna från personer som vanvårdats på barnhem. Nu kräver organisationen Röster för barn att politikerna agerar.

Den 1 januari 2013 bildades Ersättningsnämnden som gör det möjligt för personer som utsatts för övergrepp eller försummelser på barnhem mellan 1920 och 1980 att ansöka om ersättning. Men den senaste statistiken visar att många får avslag på sina ansökningar. Anledningen är att deras skador inte anses vara av tillräckligt "allvarlig art". I torsdags protesterade organisationen Röster för barn utanför Ersättningsnämndens lokaler på förmiddagen och utanför riksdagen på eftermiddagen. Fria Tidningen mötte upp några representanter efter den första aktionen.

– Vi är nöjda med mötet med Ersättningsnämnden. Vi vill se en uppluckring av lagen och att de tar hänsyn till den då rådande lagstiftningen som tillkom 1948 av Socialstyrelsen, som förbjöd barnaga. Vi vill även att de tar bort gränsen vid 1980. Även de som kränkts och drabbats efter det ska kunna få ersättning, säger Anne Skåner, en av grundarna av Röster för barn.

Men politiskt sett tycker hon att det känns oroväckande att det främst är Sverigedemokra-

terna som har engagerat sig i frågan. Hon betonar att de inte kommer samarbeta med dem och uppmanar nu de andra partierna att agera.

– Jag hoppas att riksdagen väcker frågan. Att de gör en översyn av lagen och att en oberoende juridisk granskning går igenom.

RIKSDAGSLEDAMOTEN Magnus Sjödal (KD), som mötte upp demonstranterna under eftermiddagen säger att de har tagit emot skrivelsen med krav på en översyn av lagen och ska se vad de kan göra.

– Vi har en kontinuerlig dialog med Ersättningsnämnden. Vi hade ett möte med dem förra veckan, då vi ställde en hel del frågor. Men det är bra att några får hjälp istället för ingen. Det är ändå 60 procent som har fått hjälp med en kvarts miljon kronor, säger han.

Vänsterpartiets socialpolitiska talesperson Eva Olofsson anser att frågan är jätteviktig och säger att de kommer fortsätta försöka driva igenom förbättringar i riksdagen.

– Det är många som får avslag,

FOTO: BIRGITTA STOLT

Ingela Berganäs har ännu inte fått sin ansökan prövad.

FOTO: BIRGITTA STOLT

Willy Pettersson hade kommit från Umeå för att delta i protesten.

FOTO: LEIF R. JANSSON/TT

Anne Skåner hoppas att riksdagen väcker frågan om en lagändring.

SÅ FUNGERAR ERSÄTTNINGSNÄMNDEN:

Ersättningsnämnden är en statlig myndighet som bildades den 1 januari 2013. Den prövar ersättning till personer som mellan 1920 och 1980 utsatts för övergrepp eller försummelser i samband med att de som barn varit omhändertag-

na i samhällsvård. Möjligheten att ansöka om ersättning finns till och med den 31 december 2014 och ersättningen är på 250 000 kronor. Rätt till ersättning har de som utsatts för "de mest allvarliga formerna av övergrepp eller försummelser"

som till exempel sexuella övergrepp eller andra grova fysiska övergrepp. Ansökan handläggs av ett antal ledamöter inom nämnden som har utsetts av regeringen.

KÄLLA: ERSÄTTNINGSNÄMNDEN

Då är det viktigt att lyssna på organisationerna. Vi anser att det är fel att sätta gränsen vid år 1980 och framförde tidigare att vi kommer att driva frågan under överläggningen med övriga partier. Vi har motionerat om detta, vilket kommer upp i budgetdebatten om socialutskottets områden den 16 december, säger hon.

EN AV DE CIRKA TIO personer som samlats kring lunchbordet är Ingela Berganäs, 61. Hon är en av dem som har ansökt om ersätt-

ning, men ännu inte blivit kallad till ett möte hos Ersättningsnämnden. Av totalt 3 484 inlämnade ansökningar är det än så länge nämligen bara 921 personer som har fått något besked från nämnden. Hon berättar att hennes mamma var omhändertagen när hon föddes, hur hon blev placerad på barnhem och sedan fick komma till en bra fosterfamilj. Men Barnvårdsnämnden ansåg att hon skulle flytta till en ny familj, vilket hon inte ville, så hon rymde ständigt tillbaka till fosterfamiljen.

– Efter det blev det flickhem, uppfostringsanstalt och ungdomsfängelse. När jag blev gravid så tvingades jag välja mellan abort eller att adoptera bort mitt barn. Jag har sedan aldrig blivit mamma under mitt liv. Barnvårdsnämnden sa: "Vi ska knäcka dig, precis som vi gjorde med din mamma." De har förstört mitt liv. Vi borde verkligen få ersättning.

BIRGITTA STOLT
inrikes@fria.nu

BEVILJAD ERSÄTTNING: 531 ST

NEKAD ERSÄTTNING: 390 ST

PRÖVADE ANSÖKNINGAR: 921 ST

INKOMNA ANSÖKNINGAR: 3 484 ST

Svenska parlamentariker röstade emot kvotering

En majoritet av de svenska parlamentarikerna röstade i veckan nej till en ny EU-lag om könskvotering i bolagsstyrelser. En av dem var Mikael Gustafsson (V) som är ordförande i parlamentets jämställdhetsutskott.

I onsdags tog EU-parlamentet ställning till kommissionens lagförslag om att minst 40 procent av styrelseledamöterna i europeiska börsnoterade bolag senast år 2020 ska vara kvinnor. En stor

majoritet av parlamentarikerna ställde sig bakom förslaget och röstsiffrorna slutade med 459 för och 148 emot. Men bland de svenska EU-parlamentarikerna har förslaget inte lika stort stöd. Det var bara de socialdemokratiska och miljöpartistiska parlamentarikerna som röstade ja. En av dem var Anna Hedh (S).

– Glastaket som hindrar kvinnor från att nå styrelserummen måste tas bort. Nuvarande strukturer är inte bara djupt orättvisa, utan innebär även ett stort slöseri med kompetens. De negativa ekonomiska effekterna av att

massor av högkvalificerade kvinnor stoppas på karriärstegen är mycket betydande, säger hon i ett uttalande.

PARLAMENTARIKERN Cecilia Wikström (FP) menar att det finns andra åtgärder att ta till än kvotering, som att till exempel tvinga alla företag att redogöra för sammansättningen av sina styrelser i årsredovisningen. Mer förvånande är kanske att ordföranden i EU-parlamentets jämställdhetsutskott, Mikael Gustafsson (V), röstade nej till förslaget. Han förklarar att han

annars är en övertygad förespråkare av könskvotering men att han inte tycker att beslutet bör tas på EU-nivå.

– Om det hade varit omröstning i riksdagen hade jag tryckt på den gröna knappen. Det här handlar om en principiell fråga, om demokrati och EU:s brist på det, och att jag tycker att frågan om kvotering bör avgöras av medlemsstaterna, säger han.

Hur tänker du kring vilken signal det skickar att du som ordförande i jämställdhets-

utskottet röstar nej till en lag om könskvotering?

– Jag tror att de flesta inom parlamentet och också civilsamhället förstår varför jag röstade nej och vet hur kraftigt jag driver andra frågor som rör kvinnors rättigheter.

Frågan om könskvoterade bolagsstyrelser ska nästa gång upp till diskussion på ett ministerråd den 9 december då Sverige tillsammans med bland annat Storbritannien väntas försöka blockera lagförslaget.

EVA OLSSON